

POSTAVENÍ ZÁPOREK

1. Zápornka **ne** u jednoduchých slovesných tvarů se klade před sloveso, popř. před předmětné zájmeno či zájmenné příslovce; **pas** za sloveso. V oznamovací větě se **ne** klade bezprostředně za podmět. Před samohláskou nebo němým **h** se zápornka **ne** eliduje:

Příklady:

Maman ne la connaît pas.	<i>Maminka ji nezná.</i>
Ne les connaissez-vous pas?	<i>Neznáte je?</i>
Henri n'en parle pas.	<i>Jindřich o tom nemluví.</i>
Je n'y vais pas.	<i>Já tam nejdu.</i>
René n'entend pas.	<i>René neslyší.</i>
N'hésitez pas!	<i>Neváhejte!</i>
Ils ne le lui diront pas.	<i>Neřeknou mu to.</i>

2. Zápornka **ne** u složených slovesných tvarů se klade před pomocné sloveso, popř. před předmětné zájmeno či zájmenné příslovce, **pas** za pomocné sloveso. Minulé přičestí slovesa významového se obvykle klade až za zápornku **pas**, popř. za vložené příslovce (**encore, souvent** aj.):

Hier, elle n'a pas téléphoné.	<i>Včera nezatelefonovala.</i>
Le chef n'en a-t-il pas parlé?	<i>Vedoucí o tom nemluvil?</i>
On n'y est pas allé.	<i>Nešlo se tam. (Nešli jsme tam.)</i>
Son oncle ne le lui a pas permis.	<i>Strýc mu to nedovolil.</i>
Ne vous êtes-vous pas encore décidés?	<i>Ještě jste se nerozhodli?</i>
Tu ne les aurais pas du tout trouvés!	<i>Byl bys je vůbec nenašel! (Nebyl bys je vůbec našel!)</i>

Pozn. **Personne, nulle part, aucun** + podst. jméno, **nul** + podst. jméno se kladou ve složených časech až za přičestí významového slovesa: **Je n'ai vu personne. Nikoho jsem neviděl. Maman n'est allée nulle part. Maminka nikam nešla. Il n'a eu aucun succès. Neměl žádný úspěch.**

3. Zápornky u infinitivu

• a) Prostý infinitiv má obvykle obě zápornky před sebou, popř. před předmětným zájmenem či zájmenným příslovcem:

Ne pas se pencher au dehors.	<i>Nenaklánět se z oken.</i>
Il vaut mieux ne pas les déranger.	<i>Je lépe nevyrušovat je.</i>
Je préfère ne pas en parler.	<i>Raději o tom nemluví.</i>

Pozn. V knižním vyjadřování najdeme i zápornky rozdělené:
Comment n'aimer pas cette musique? Kterak nemít rád tuto hudbu?

• b) U složeného infinitivu existují obě možnosti.

Obvykle obě zápornky předcházejí:

Il avoue ne pas les avoir vus.	<i>Přiznává, že je neviděl.</i>
Elle a peur de ne pas y être venue à propos.	<i>Obává se, že tam nepřišla vhod.</i>

Méně často jsou zápornky rozděleny:

Il avoue ne les avoir pas vus.	<i>Přiznává, že je neviděl.</i>
---------------------------------------	---------------------------------

294 HLAVNÍ KOMBINACE ZÁPOREK

Vedle základní dvojice **ne ... pas** se vyskytují tyto hlavní kombinace slovesného záporu:

ne ... plus	<i>už ne ...</i>
ne ... personne	<i>nikoho ne ... (nikomu ne ...)</i>
personne ne ...	<i>nikdo ne ...</i>
ne ... rien	<i>ne ... nic</i>
rien ne ...	<i>nic ne ...</i>
ne ... guère	<i>ne ... mnoho, téměř ne ...</i>
ne ... jamais	<i>ne ... nikdy</i>
jamais ... ne ...	<i>nikdy ne ...</i>
ne ... nulle part	<i>ne ... nikde (ne ... nikam)</i>
nulle part ... ne ...	<i>nikde ne ... (nikam ne ...)</i>
ne ... ni ... ni ...	<i>ne ... ani ... ani ...</i>
ne ... que ...	<i>ne ... než ..., ... jen ..., ... teprve ..., ... až ...</i>

V pečlivém projevu se vyskytují též tyto kombinace:

ne ... aucun(e) ...	<i>ne ... žádný (žádná)</i>
aucun(e) ... ne ...	<i>žádný (žádná) ... ne ...</i>
ne ... aucunement	<i>ne ... nikterak</i>
aucunement ... ne ...	<i>nikterak ne ...</i>
ne ... nul, nulle ...	<i>ne ... žádný, žádná ...</i>
nul ... ne ...	<i>žádný ... ne ...</i>
ne ... nullement	<i>ne ... naprosto</i>